

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 19 มีนาคม 2567

ประเด็นเศรษฐกิจและกระทรวงการคลัง

เรื่องการดำเนินงานโครงการ “โคแชนล้าน” นำร่อง

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการ “โคแชนล้าน” นำร่องและมอบหมายให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) รับผิดชอบดำเนินการพิจารณารายละเอียดและงบประมาณอีกครั้งก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

สาระสำคัญของเรื่อง

สทบ. รายงานว่า

1. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 1 (กองทุนหมู่บ้านฯ) เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพในด้านการประกอบอาชีพด้านการผลิตการแปรรูปและการบริการของประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาตามความต้องการของหมู่บ้านและชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการจ้างงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนอันจะนำไปสู่การสร้างอาชีพสร้างงานสร้างรายได้ในหมู่บ้านและชุมชนโดยมุ่งเน้นทั้งภาคการผลิตการแปรรูปการจำหน่ายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านและชุมชนสร้างโอกาสให้ประชาชนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยการมอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้บริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง

2. สทบ. ได้มีการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพเลี้ยงโคของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (สมาชิกกองทุนฯ) อย่างต่อเนื่องโดยมีการดำเนินงานโครงการที่สำคัญ 3 โครงการได้แก่

2.1 โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภายใต้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านฯ พื้นที่ต้นแบบจังหวัดสุโขทัยระยะที่ 1 (ไม่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ) เป็นผลมาจากทบทวนในคราวประชุมครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2565 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการดังกล่าวซึ่งกำหนดเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกองทุนฯ เลี้ยงโคจำนวน 1,000 ครัวเรือนครัวเรือนละ 2 ตัววงเงินครัวเรือนละ 50,000 บาทสนับสนุนงบประมาณเพื่อการกักขังปลอดโรคเป็นระยะเวลา 5 ปี ภายในวงเงินงบประมาณ 50 ล้านบาททบทวนโครงการวงเงินงบประมาณ 5 ล้านบาทรวมวงเงินงบประมาณ 55 ล้านบาทโดยเจียดจ่ายจากงบบริหารโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.2 โครงการโคล้านครอบครัว [คณะรัฐมนตรีมีมติ (14 มีนาคม 2566) เห็นชอบในหลักการโครงการ] โดยทบทวนในคราวประชุมครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบหลักการโครงการโคล้านครอบครัวโดยดำเนินการภายใต้สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) วงเงินงบประมาณรวม 5,000 ล้านบาทให้สินเชื่อแก่กองทุนหมู่บ้านฯ สำหรับให้สมาชิกกองทุนฯ กักขังเพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงโคกระป๋องแพะและแกะจำนวน 100,000 ครัวเรือนครัวเรือนละไม่เกิน 50,000 บาทโดยรัฐชดเชยดอกเบี้ย

ให้ ธ.ก.ส. ตามต้นทุนทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงอัตราร้อยละ 4 ต่อระยะเวลา 4 ปี (ในช่วงระหว่างปี 2567 -2570) และอนุมัติให้ สทบ.ใช้งบประมาณจากโครงการเพิ่มทุนกองทุนหมู่บ้านระยะที่ 3 จำนวน 350 ล้านบาท เพื่อชดเชยต้นทุนทางการเงินให้ ธ.ก.ส. และบริหารจัดการโครงการ

2.3 โครงการโคเงินล้าน (ไม่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ) โดย กทบ. ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2566 เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2566 มีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการ “โคเงินล้าน” นำร่องระยะที่ 1 กำหนดเป้าหมายดำเนินการในการส่งเสริมให้สมาชิกกองทุนฯ เลี้ยงโคจำนวน 400 ครีวเรือน ครีวเรือนละ 50,000 บาทวงเงินงบประมาณ 20 ล้านบาทและบริหารจัดการโครงการวงเงินงบประมาณ 5 ล้านบาท โดยใช้งบประมาณจากรายได้สะสมของสทบ.วงเงินงบประมาณ 25 ล้านบาท

3. สทบ.แจ้งว่าจากการดำเนินงานโครงการเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพเลี้ยงโคของ สทบ. ที่ผ่านมาพบปัญหาและอุปสรรคดังนี้

3.1 โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตภายใต้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านฯ พื้นที่ต้นแบบจังหวัดสุโขทัยระยะที่1

3.1.1 ประสบปัญหาโคตายจากโรคระบาด 3

3.1.2 สมาชิกไม่อาจชำระหนี้ได้ตามสัญญาที่กำหนดรวมกรณีเกษตรกรเสียชีวิตซึ่งอาจแก้ไขโดยให้ทายาท/สมาชิกรายอื่นที่สนใจมารับช่วงต่อ

3.2 โครงการโคล้านครอบครัว

3.2.1 ระยะเวลาดำเนินโครงการโคล้านครอบครัวมีจำกัดทำให้บางกองทุนหมู่บ้านฯ เข้าร่วมโครงการฯไม่ทัน

3.2.2 การพิจารณาสินเชื่อของธนาคารล่าช้า

4. โครงการ “โคแสนล้าน” นำร่อง (ข้อเสนอของกทบ.ในเรื่องนี้) ดำเนินการภายใต้กรอบวงเงินสินเชื่อของสถาบันการเงินที่กำหนดกรอบวงเงิน 5,000 ล้านบาทให้สินเชื่อแก่กองทุนหมู่บ้านฯสำหรับให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงโคจำนวน 100,000 ครีวเรือนละ 50,000 บาทโดยจะได้รับคำแนะนำการเลี้ยงโคจากกรมปศุสัตว์และรัฐจัดหาตลาดเพื่อรองรับต่อยอดและขยายผลในการสร้างอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯในด้านการผลิตการแปรรูปและการจัดจำหน่ายกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความเข้มแข็งสามารถสร้างรายได้ต่อครีวเรือนอย่างน้อย 240,000 บาทต่อครีวเรือนจากต้นทุน 50,000 บาทหรือ 4.8 เท่าในระยะเวลา 5 ปี (โค 2 ตัวเฉลี่ยราคาโคตัวละ 25,000 บาทสร้างรายได้ไม่น้อยกว่า120,000 บาทต่อตัว) รวมทั้งสอดคล้องกับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนา ด้านการเกษตรและปศุสัตว์ให้มีการลงทุนไปทั่วโลกโดยมีรายละเอียดการดำเนินโครงการดังนี้

4.1 กลุ่มเป้าหมายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประวัติการกู้เงินและชำระเงินดีโดยเคยกู้เงิน ธ.ก.ส. ธนาคารออมสินหรือธนาคารอื่นๆ แล้วชำระหนี้ได้

4.2 วัตถุประสงค์โครงการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้ครีวเรือนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองลดภาระค่าครองชีพให้กับครีวเรือนสมาชิกยกระดับการผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพสูงสุดตลาดภายในและต่างประเทศส่งเสริมการตลาดขยายโอกาสทางการค้าเพิ่มศักยภาพ

การแข่งขันสร้างความมั่นคงทางอาหารและให้สมาชิกเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาทักษะด้านอาชีพการเลี้ยงโคคุณภาพสูง

4.3 งบประมาณโครงการจากวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงินที่กำหนดกรอบวงเงินสินเชื่อ 5,000 ล้านบาท

4.4 ประเภทสินเชื่อและระยะเวลากู้สินเชื่อระยะยาวระยะเวลาการชำระคืนเงินในปีที่ 3 นับจากวันลงนามในนิติกรรมสัญญา4

4.5 จำนวนเป้าหมายและวงเงินสำหรับกองทุนหมู่บ้านฯกองทุนหมู่บ้านฯกำหนดเป้าหมายโครงการให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงโคจำนวน 100,000 ครั้วเรือนครั้วเรือนละ 50,000 บาทดำเนินการโดยให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการแจ้งความประสงค์ต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯเพื่อเป็นตัวแทนยื่นเสนอขอรับสนับสนุนสินเชื่อจากสถาบันการเงินในฐานะนิติบุคคลที่กำหนดตามแนวทางที่กำหนดต่อไป

4.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเกิดการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรและเกิดความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของรัฐบาลพัฒนาด้านการตลาดในประเทศและการส่งออกปศุสัตว์ในภูมิภาคและตลาดโลกสร้างความเข้มแข็งและการยกระดับการผลิตของเกษตรกรรายย่อยและเอกชนให้สามารถเลี้ยงโคเนื้อเชิงอุตสาหกรรมตอบสนองต่อการบริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสร้างรายได้เพิ่มลดความยากจนของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯได้อย่างน้อย 120,000 บาทในระยะเวลา 5 ปีต่อแม่โค 1 ตัวดังนี้

ลำดับที่	รายละเอียด	รายได้จากการขายโค (บาท)
1	แม่โคปลด	18,000
2	โค 1 ปี	20,000
3	โค 2.5 ปี	25,000
4	โค เพ็งตลอด	7,000
5	โค 4 ปี	20,000
6	โค เพ็งตลอด	7,000
7	โค 2 ปี ตั้งท้อง 3 เดือน	23,000
รวม		120,000

5. กทบ. [รองนายกรัฐมนตรี(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) เป็นประธาน]ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2567 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบโครงการ “โคแสนล้าน” นำร่องกรอบวงเงิน 5,000 ล้านบาทโดยขอรับชดเชยดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปีกรอบวงเงิน 400 ล้านบาทตามมาตรา 28 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และมอบหมายให้ สทบ. ประสานกระทรวงการคลัง (กค.) เพื่อขอความเห็นการดำเนินโครงการในลักษณะกึ่งการคลังที่รัฐจะต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายดังกล่าวโดยให้ธนาคารของรัฐเสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดเชยอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจริงตามขั้นตอนต่อไปทั้งนี้หากมีกรณี

ที่ต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินงานโครงการเพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถขับเคลื่อนได้บรรลุวัตถุประสงค์
ขอให้ประธาน กทบ. มีอำนาจปรับเปลี่ยนตามความเห็นค.และสำนักงบประมาณ

1 กองทุนหมู่บ้านฯสร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
กองทุนจากการคัดเลือกจากสมาชิกในชุมชน 9 -15 คนเพื่อเป็นผู้ดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับกองทุนให้แก่สมาชิก
เช่นการขอรับจัดสรรเงินทุนจากรัฐ เป็นต้น

2 โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นโครงการสนับสนุน
การพัฒนาศักยภาพด้านการประกอบอาชีพทั้งด้านการผลิตการแปรรูปและการบริการของประชาชนรวมทั้งการ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการจ้างแรงงานการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการ
พัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนของ สทบ. ทั้งหมด 6 โครงการยกตัวอย่างเช่นโครงการเพิ่มกองทุนหมู่บ้านฯ
ระยะที่ 3 โครงการประชารัฐเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

3 เช่นโรคปากและเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease) สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสโดยทำให้โคมีใช้สัมผัสอาหาร
มีเม็ดตุ่มพองเกิดที่ริมฝีปากและช่องปากทำให้น้ำลายไหลกินอาหารไม่ได้ซึ่งโคที่เป็นโรคนี้นี้จะผอมและน้ำนม
จะลดลงอย่างมากอัตราการติดโรคสูงอัตราการตายร้อยละ 0.2 -5 เป็นต้น

4 สทบ. จะได้หารือร่วมกับสถาบันการเงิน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติขั้นต้นเงื่อนไขวิธีปฏิบัติที่จะเข้าร่วม
โครงการรวมถึงระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ที่ชัดเจนให้ได้ข้อยุติก่อนดำเนินการต่อไป

ที่มา : <http://www.thaigov.go.th>

(โปรดตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นทางการจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง)

จัดทำโดย : สำนักงานคลังจังหวัดตาก

เบอร์โทรศัพท์ 0-5551-2089 , 0-5551-1010